

Pɔli ka letere fɔlɔ min ci

TIMOTE

ma

Kitabu faamucogo

Nin letere ni Tite ta letere ma ci lanabagaw ta jenkuru dɔ tɔgɔ ra, i n'a fɔ letere tɔw; Yesu ta ciraden Pɔli ka o ci mɔgɔ fla le ma, minw ye Timote ni Tite ye. Lanabagaw ta jenkuru kɔrɔsibagaw ka kan ka baara minw ke, nin kitabu wɛ o le fɔ.

Pɔli tun nana bɔ kaso ra minke (Kewalew 28.16; Filipikaw 1.25; 2.26; Filemɔn 22), a k'a ta tagama naaninan ke. O tagama naaninan ta ko ma dantige an ye i ko tagama tɔw. O wagati le ra a tun ka Tite bla ka taga Kereti, ka Timote to Efesi janko a ye lanabagaw demɛ. Ale yere tagara Filipi, Masedoni mara ra. A tora o yɔrɔ le ra ka Timote ta letere fɔlɔ seɓe, ani Tite ta letere.

Gbeleya minw tun be Efesi lanabagaw ce ra, o tun kera Yahudiyaw ta sariya sira tagama ko ye, ani minw tun b'a miiri ko lanabaga ka kan k'a yere jagboya, k'a yere bari ko dɔw ma, i n'a fɔ domunikebariya ni furukebariya, janko a ko ye diya Ala ye. Ayiwa, Pɔli b'a fe Timote ye lanabagaw ladi, ka o tanga o karan jɔgɔnw le ma.

Pɔli ko Timote ka kan ka jija lanaya sira tagama ra. Karan minw ni Kibaro Diman te ben, a ye a yere kɔrɔsi o ra. Pɔli b'a fe lanabagaw ta jamɔgɔw, ce w, ani musow, o beɛ ye ke mɔgɔsɔbew ye, minw be to Ala ta can sira kan.

An be se ka nin kitabu taran k'a ke yɔrɔ fla ye:

1. Lanabagaw ni o ta jamɔgɔw ta baara (1–3)
2. Timote yere ta baara (4–6)

Kitabu kɔnɔkɔw

Mɔgɔlafiribagaw ta karan (1)

Ala daaricogo ni a batocogo (2)

Namɔgɔw ta baara (3)

Timote ta baara (4)

Muso ce saninw ni cekɔrɔbaw minacogo (5)

Naforo kanubagaw ladicogo (6)

Pɔli ta fori

(Tite 1.1–4)

1 ¹ Ne Pɔli, ne min ye Yesu Kirisita ta ciraden* ye, ka kɔna ni an Kisibaga Ala ta kuma ye, ani Yesu Kirisita, min ye an jigiya ye, ² ne be nin seɓe ci Timote ma, min ye ne dence yere ye lanaya ra. An Fa Ala ni an Matigi Yesu Kirisita ye neema ni hina ni hera ke i ye.

Karamɔgɔ faninyafɔbagaw

(Timote fɔlɔ 6.3–5; Galasikaw 3.10–12, 19–24; Timote flanan 2.10–18; Kewalew 26.9–20)

³ Ayiwa, i n'a fɔ ne tun k'a gbeleya i ma cogo min na ne tagatɔ Masedoni jamana ra, ne b'a fe ko i ye to Efesi; mɔgɔ dama dama be yi, i ka kan k'a fɔ olugu ye ko o be mɔgɔw karanna karan were minw na, o ye o dabra. ⁴ O kana o yere bla fɔlɔfɔlɔ kumakɔrɔw fɔri ra, ani fɔlɔfɔlɔmɔgɔw tɔgɔw ta sɔsɔri banbariw. O kow be na ni sɔsɔri dɔrɔn le ye; Ala ka baara min karifa an ma ka kɔna ni lanaya ye, a te o lataga ja.

⁵ Nin cifɔnin kun ye ka kanuya sira le yira; o kanuya be sɔrɔ jusukun saninyanin le ra, ani jusukun gbenin, ani lanayasɔbe. ⁶ Dɔw jengera ka nin sira bla, ka o yere lafiri ni kumalakolonw ye. ⁷ O b'a fe ka o yere ke sariya karamɔgɔw* ye, k'a sɔrɔ o be min fɔra ka sinsin a kan, ani o be mɔgɔw karan min na, olugu yere te o kɔrɔ lɔn.

⁸ An k'a lɔn ko sariya* kɔni ka ni; nka fɔ i ye a mina a minacogo ra. ⁹ An k'a lɔn ko sariya ma sigi mɔgɔ terenninw kosɔn; a sigira mɔgɔjuguw le kosɔn, ani mɔgɔ murutininw, ani Alapasiranbariw, ani jurumunkebagaw, ani Alakanminabariw, ani Alatɔgɔcenbagaw, ani face fagabagaw, ani bamuso fagabagaw, ani mɔgɔfagabaga tɔw, ¹⁰ ani jatɔw, ani cejɔgɔnɔpinibagaw, ani minw be mɔgɔw mina ka o fiyeere, ani faninyafɔbagaw, ani minw be kari Ala ra gbansan, ani fen o fen te ben ni karan terennin ye. ¹¹ O karan bɔra neema tigi Ala ta Kibaro Diman* nɔrɔman ra; o Kibaro Diman le karifara ne ma.

Pɔli be baraka la Ala ye a ta neema kosɔn

¹² Ne be baraka la an Matigi Yesu Kirisita ye, ale min ka baraka don ne ra, ka ne jate lanamɔgɔ ye ka ne bla a ta baara ra, ¹³ ne min tun ye Yesu tɔgɔ cenbaga ye, ani Yesu ta mɔgɔw tɔrɔbaga, ani mɔgɔ jusufariman;

nka Ala makarira ne ra, sabu ne tun be o bee kera kolɔnbariya ni lanabariya le kosɔn. ¹⁴ An Matigi neemara ne ye k'a caya; lanaya ni kanuya min be Yesu Kirisita ta jɛnɔɔɔnya ra, a ka o di ne ma.

¹⁵ Nin ye cankuma le ye, bee ka kan ka sɔn min ma, ko: Yesu Kirisita nana dunɔya ra ka na jurumunkebagaw kisi. Ne Pɔli le kera o bee ra jurumunkebagaba ye. ¹⁶ O kosɔn ne min ye bee ra jurumunkebagaba ye, Ala hinara ne ra, janko o ye ke sababu ye k'a to mɔɔɔw y'a lɔn ko Yesu Kirisita be mɔpu kosebe, ani janko minw be la a ra ka panamanya banbari sɔɔ, olugu ye ne cogo ye, k'a lɔn ko Ala be makari.

¹⁷ Masa wuribari, masa min te sa, ani masa yebari, min kelenpe ye Ala ye, ale ta le ye bonya ni tandori ye, wagati bee, ani tuma bee. Amina.

¹⁸ Ayiwa, ne dence Timote, ne be ci min fɔ i ye sisan, o ye ko cirayakuma minw tun fɔra kakɔɔ i ta ko ra, ko i ye i jigi la o kumaw kan, ka kereɔuman ke, ¹⁹ ka jija ka to lanaya ra ni jusukun gbenin ye. O jusukun gbeninya bɔsira dɔw ra, ka o ta lanaya cen, i ko kurun min cenna ji kan. ²⁰ Imene ni Alesandiri, olugu ye o mɔɔɔw dɔw ye. O kosɔn ne ka o labla Setana ye, janko o y'a lɔn ko Alatɔɔcen man ji.

Ala daaricogo

2 ¹ Ayiwa, ne be fen fɔlɔ min jini, o ye ko lanabagaw ye daariw ke, ka Ala daari, ka daariwaw ke, ka baraka la Ala ye mɔɔɔw bee kosɔn.

² Aw ye Ala daari masacew ye, ani minw bee ye jamana jamɔɔɔw ye, janko an ye to hera ni nasuma ra, ka tagama Ala nasiran na, ani cogo bennin na. ³ O ka ji, o ka di an Kisibaga Ala ye fana; ⁴ ale le b'a fe mɔɔɔw bee ye kisi, ka can lɔn. ⁵ Sabu Ala kelenpe le be yi, soronarikebagaw kelenpe le fana be Ala ni mɔɔɔw ce: o ye Yesu Kirisita ye, min kera adamaden ye. ⁶ A ka a yere ke saraka ye, ka ke mɔɔɔw bee ta jurumun sara ye. O seereyakuma le tun fɔra ka kapa ni Ala ta wagati ye. ⁷ Ala ka ne ke waajurikebagaw ye, ani ciraden* ye, o le kosɔn. Ne be can le fɔra, faninya te! Ala ka ne ke siya were mɔɔɔw* ta karamɔɔ ye, janko ne ye lanaya sira ni can yira o ra.

Cew ni musow tagamacogo

(Piyeri fɔlɔ 3.1–6; Tite 2.3–5)

⁸ Ayiwa, ne b'a fe ko cew ye Ala daari yɔɔ bee, ka o boro kɔɔta ni jusukun gbenin ye; a kana ke ni dimi ye, walama sɔsɔri.

⁹ Ne b'a fe musow fana ta fanidoncogo ye ke cogo bennin ye; o ye fani don, min be o sutara, ani min b'a to mɔɔɔw ye o bonya. O kana kundancogo dama temeninw ke, ka o yere masiri ni sanin ni kɔɔkise sɔngɔgbelenw ye, ani kasadiyanan sɔngɔgbelenw. ¹⁰ Nka o ta masiri ye ke kojuman le ye; o le ye muso Alapasiranbagaw ta cogo ye.

¹¹ Muso ka kan ka je ka sigi, ka karan lamɛn, ka a yere majigi. ¹² Ne t'a fe muso ye ce karan, ka a ta fanga sigi ce kan; a ka kan ka je ka menni ke. ¹³ Sabu Ala kɔɔna ka Adama le dan fɔlɔ, o kɔ, a ka Awa dan. ¹⁴ Setana ma Adama le nege k'a lafiri; a ka muso le lafiri; ale le ka Ala ta sariya cen. ¹⁵ Nka musow bɛna denw sɔɔ; Ala bɛna o kisi, ni o kɔni ka to lanaya ra, ani kanuya, ani ka o yere mina, ka saninya Ala ye.

Lanabagaw ta jamɔɔɔw tagamacogo

(Tite 1.5–9; Piyeri fɔlɔ 5.1–4; Kewalew 6.1–6)

3 ¹ Ayiwa, nin kuma ye cankuma le ye, ko: ni mɔɔɔ dɔ b'a fe ka ke lanabagaw ta jenkuru kɔɔsibaga ye, o tigi be baarajuman le jinina. ² O kosɔn lanabagaw ta jenkuru kɔɔsibaga ka kan ka ke mɔɔɔ jarakibari ye, ka ke musokelentigi ye, k'a yere minacogo lɔn, ka ke mɔɔɔ hakiriman ye, ka ke mɔɔɔsɔbe ye, ka ke jatigijuman ye, ka se ka mɔɔɔw karan. ³ A kana ke dɔɔminbaga ye, walama mɔɔɔ jusufari, nka a ye ke mɔɔɔ sabarinin ye, a kana ke keretigebaga ye, a kana ke wari kanubaga ye. ⁴ A ye se a ta somɔɔɔw minacogo ra, k'a to a yere ta denw ye a kan mina, ka a bonya fen bee ra. ⁵ Ni o te, ni mɔɔɔ min ma se a yere ta somɔɔɔw minacogo ra, o tigi be se k'a janto Ala ta jenkuru mɔɔɔw ra cogo di? ⁶ A fana man kan ka ke lanabagakura ye, ni o te, yerebonya be se ka don a ra, k'a to kiti min bɛna Setana kan, o jɔɔɔn ye ben a kan fana. ⁷ Lanabariw ka kan ka a tɔɔɔɔuman fɔ, janko dɔɔɔyari kana se a ma, ani a kana mina Setana ta jan na.

Lanabagaw ta demebagaw tagamacogo

⁸ Ayiwa, lanabagaw ta jenkuru baarakebagaw fana ka kan ka ke mɔɔɔsɔbew ye, o kana ke kumaflafɔbagaw ye, walama dɔɔminbagaw, walama mɔɔɔ minw be wari jini nanbara ra. ⁹ Lanaya ta can min yirara o ra, o ka kan ka o mara ni jusukun gbenin ye. ¹⁰ Aw ka kan ka o segesege k'a fle fɔlɔ; ni jarakiyɔɔ te o ra, o be sɔɔ ka o ta baara ke.

¹¹ Musow fana ka kan ka ke mɔɔɔsɔbew ye, o kana ke mɔɔɔ tɔɔcenbagaw ye; o ye o yere minacogo lɔn, ka ke lanamɔɔɔw ye fen bee ra.

¹² Lanabagaw ta jenkuru baarakebagaw fana ka kan ka ke musokelentigiw ye, ka o ta denw lamɔ ka ja, ka o ta sokɔnɔmɔɔɔw bee minacogo lɔn. ¹³ Minw be o ta baara ke ka ja, olugu bɛna bonya sɔɔ, ka o ta baara ke ni jagbeleya ye lanaya ra Yesu Kirisita ta jɛnɔɔɔnya ra.

Alasira gundo

¹⁴ Ayiwa, Timote, ne be nin sebe ci i ma, nka ne jigi b'a kan ko a tena meen, ne bena se i fe yi. ¹⁵ Nka ne be nin sebe janko ni ne nana ke meenfen ye, i ka kan ka min ke Ala ta mɔgɔw ce ra, i ye o lɔn; o mɔgɔw ye Ala panaman ta lanabagaw ta jenkuru le ye. Lanaya can lɔra ka sinsin o jenkuru le baraka ra, i ko samasen.

¹⁶ Can lo, Alapasiran gundo ka bon yere le. Mɔgɔ si te se ka o sɔsɔ:

Kirisita* kera adamaden ye; mɔgɔw k'a ye,
Nin Saninman* k'a yira ko a tun terennin lo,
melekew k'a ye fana.
A ko waajuri kera siyaw ce ra dunuɓa yɔrɔ bee ra,
mɔgɔ dɔw lara a ra,
Ala ka a kɔrɔta k'a ladon nɔɔrɔ ra.

Karamɔgɔ faninyafɔbagaw

(Yuhana fɔlɔ 4.1–3; Kɔlsikaw 2.16–23; Timote flanan 2.4–6)

4 ¹ Ayiwa, Nin Saninman* be a gbeya k'a fɔ an ye ko dunuɓa labanwagati ra, dɔw bena ban lanaya sira ma, ka tugu mɔgɔlafiribaga dɔw kɔ, minw ta karan bɔra Setana ra. ² Karamɔgɔ faninyafɔbaga flankafu dɔw le bena o lafiri; jurumun ka o jusukun gbeleya k'a ke i ko nege wulenna tasuma ra ka fen min jeni. ³ O be mɔgɔw karan ko o man kan ka furu, ko domunifen dɔw man kan ka domu; k'a sɔrɔ Ala ka o fenw dan janko lanabaga minw ka can sira lɔn, olugu ye o domu ka baraka la Ala ye. ⁴ Ala ka fen o fen dan, o bee ka jni; an man kan ka ban domunifen si ra. A dan ye ni an b'a domu, an ye baraka la Ala ye. ⁵ Sabu an be fen o fen domu, Ala be o saninya a ta kuma ni an ta daariri baraka ra.

Kirisita ta baaradenɓuman

⁶ Ayiwa, Timote, ni i sera ka balemaw karan nin kow ra, i bena ke Yesu Kirisita ta baaradenɓuman ye. I bena a yira o le ra ko i be i jusukun barora ni lanaya kuma ye, ani ko i be karan terennin min sira tagamana, ko i ka o sira lɔn kosebe.

⁷ Ayiwa, fɔlɔfɔlɔ kumaw, minw te ben ni lanaya ye, kuma caman nafantanw, i kana o lamɛn. ⁸ I yere degi Alapasiran le ra. Farikolo panagbe te fenba ɓa mɔgɔ ye, nka Alapasiran be fen bee ɓa; a be an ta bi dunupalatige ɓa, ka lahara ta fana ɓa. ⁹ O kuma fana ye can le ye, mɔgɔw bee ka kan ka sɔn a ma. ¹⁰ Ayiwa, o kosɔn an be baara ke, ka siyen ta, sabu an jigi be Ala panaman le kan. Ale le ye mɔgɔw bee Kisibaga ye; nka minw kɔni ka lanaya ke Kirisita* ra, a be olugu le kisi.

¹¹ Nin kow fɔ o ye k'a gbeleya, ka o karan a ra. ¹² I kana a to mɔgɔ si ye i dɔgɔya ko i ye denmisen ye. A to lanabagaw ye i kumacogo ye, ani i tagamacogo, ani i ta kanuya, ani i ta lanaya, ani i jusukun saninyacogo, janko o ye i ladegi o ra.

¹³ Sani ne ye se yi, i ye jija ka to ka Ala ta Kitabuw karan mɔgɔw ye, ka o waaju, ka o karan. ¹⁴ Ala ka ninyɔrɔ min di i ma a ta neema ra, i kana o ke borokɔfɛfen ye. O dira i ma ka kaɓa ni cirayakuma le ye; cekɔrɔbaw fana ka o boro la i kan ka dugawu ke i ye. ¹⁵ Jija ka o kow bee ke ka ɓa, ka i yere di o baara ma kosebe, janko mɔgɔ bee ye a ye ko i be tagara ɓa.

¹⁶ I janto i yere tagamacogo ra, ka i ta karan fana kɔrɔsi. Jija o ra kosebe, sabu ni o kera, i bena i yere kisi, ka i lamɛnbagaw fana kisi.

Lanabagaw bee ladicogo

(Korentikaw fɔlɔ 9.7–14; Efesikaw 6.5–8; Piyeri fɔlɔ 2.18–20)

5 ¹ Ayiwa, i kana kumagbelen fɔ cekɔrɔba dɔ ma, nka i y'a ladi ni jususuma ye i n'a fɔ i worofa. Kanbelenw fana ladi i n'a fɔ i balemaw, ² ka musokɔrɔbaw ladi i ko i bamusow, ka muso denmisenw ladi i ko i balemamusow; o ke ni jusukun saninyanin ye fen bee ra.

Muso ce saninw demecogo

³ Muso ce sanin minw be o kelen na, mɔgɔ si te minw fe, i ye i janto olugu ra ka o deme. ⁴ Nka denw be minw fe, walama mamadenw, o denw le ka kan ka o worobagaw deme ka kaɓa ni Alapasiran ye. O worobagaw ka min ke o ye, o ka kan ka o juru le sara sisan; o le ka di Ala ye.

⁵ Muso ce sanin minw be o kelen na, mɔgɔ te minw fe min be a janto o ra, olugu be o jigi la Ala kan ka a daari su ni tere, janko a ye o deme. ⁶ Nka muso ce sanin minw be o yere bla dunuɓa panagbekow dɔrɔn le ra, olugu sanin lo, hali ka o panaman to.

⁷ Ayiwa, i ka kan ka o karan nin kow le ra, janko jarakiyɔrɔ kana sɔrɔ mɔgɔ si ra. ⁸ Ni mɔgɔ min kɔni te a janto a ta sokɔnɔmɔgɔw ra, janko a ta gbamɔgɔw yere, o tigi bɔra lanaya sira kan pewu; a ka jugu ka teme hali lanabari kan.

⁹Muso cɛ sanin min si ka san biwɔɔɔ sɔɔ, min tora cɛ kelen kun, o tɔɔ le be se ka sebe, janko ka demeri sɔɔ lanabagaw fe. ¹⁰Bɛɛ ka kan ka a lɔn a ta kewaleɓumanw kosɔn, ko a ka a ta denw lamɔ ka ja, ko a tun ye jatigimusɔɓuman ye, ko a tun be Ala ta mɔɔ saninmanw sen ko, ka janibagatɔw demɛ, ka kojuman suguya bɛɛ ke.

¹¹Ayiwa, muso cɛ sanin minw ma kɔɔ, i kana sɔn ka olugu tɔɔ sebe; sabu ni dunɔɓa ta kow nege ka o sɔɔ, fɔ ka o ta miiriya yelema, o be Kirisita* ta sira bla; foyi were te ke o hakiri ra tuun ni furuko te. ¹²O cogo ra o be kiti ben o yere kan; sabu o kɔnna ka layiri min ta ko o be baara ke Kirisita dɔɔn ye, o be o layiri cen. ¹³Ni o kera, o te foyi ke fɔ ka ban baara ma ka yaala luw ni jɔɔn cɛ. O fana te dan o ma; o ta kuma be caya, o be o da don mɔɔɔw ta kow ra. Min man kan ka fɔ, o da be o bɛɛ fɔ.

¹⁴O kosɔn muso cɛ sanin minw ma kɔɔ, ne b'a fe olugu ye furu tuun, ka denw sɔɔ, ka o ta somɔɔw minako ja, janko an jugu kana cogo si sɔɔ ka an jaraki. ¹⁵Ne be o fɔra sabu o muso dɔw ka lanaya sira bla ka ban, ka tugu Setana kɔ. ¹⁶Ni muso cɛ sanin dɔw be an balemamusɔ lanabaga dɔ ta so, o balemamusɔ yere ye o demɛ; o doni kana la lanabagaw ta jenkuu kan; ni o kera, mɔɔɔ te minw fe, lanabagaw ta jenkuu be se ka olugu demɛ.

Namɔɔw bonyacogo

¹⁷Lanabagaw ta jenkuu namɔɔw minw be o ta baara ke ka ja, aw ka kan k'a jate ko olugu ka kan ni bonyari fla le ye, janko minw yere be seɓera ka waajuri ke, ani ka mɔɔw karan. ¹⁸Sabu a sebera Kitabu kɔnɔ ko: «Ni aw ka misi bla ko a ye siman dɔndɔn k'a kise bɔ, aw kana a da siri.» A sebera fana ko: «Baaraden ka kan ni a ta sara ye^a.»

¹⁹Ni dɔ ka lanabagaw ta jenkuu namɔɔw dɔ jaraki ko dɔ ra, i kana sɔn o jarakiri ma, fɔ mɔɔw fla walama mɔɔw saba ye ke o ko seerew ye.

²⁰Namɔɔw minw be to jurumun na, a fɔ o ye tɔw bɛɛ ja na ko o firira, janko tɔw fana ye siran, o kana o jɔɔn ke.

²¹Ne b'a fɔ i ye k'a gbɛleya i ma, Ala ni Yesu Kirisita kosɔn, ani a ta meleke panawolomaninw kosɔn, ko i ye jija ka nin ciw bɛɛ ke; i kana mɔɔw dɔ fisaya ni dɔ ye, i kana mɔɔw bɔ mɔɔw ra.

²²I kana kɔɔɔ ka i boro la mɔɔw si kan ka a bla baara dɔ ra lanabagaw cɛ ra. I kana ke mɔɔw si jenjɔɔn ye a ta jurumun ta fan fe; a to i jusukun saninyanin ye to.

²³I kana to ka ji dama min, nka i ka kan ka duven dɔɔnin min fana i ta kɔnɔdimi ni i ta banamisɛnw kosɔn.

²⁴Ayiwa, dɔw ta jurumun be yira kɛnɛ kan k'a gbɛya, sani a kiti ye tige; nka dɔw ta be lɔn kɔ fe le. ²⁵O cogo ra fana, kewaleɓumanw be yira kɛnɛ kan; hali ni minw ma bɔ kɛnɛ kan joona, o dogonin tena to.

Jɔnw ka kan ka o matigiw bonya

6¹Lanabaga minw bɛɛ be jɔnya ra, olugu ka kan ka o matigicɛw jate ka o bonya kosebe, janko mɔɔw kana Ala tɔɔ cen, ka an ta karan mangboya. ²Minw fana matigicɛw ye lanabagaw ye, olugu kana o matigicɛw dɔɔya, ko sabu o balemaw lo. O ka kan ka baara ke o ye ka ja, sabu o ta baara nafa be o mɔɔw minw kan, olugu ye o balema kanuninw le ye.

Karamɔɔw faninyafɔbagaw ni wariko

(Matiyu 6.19–34)

I ka kan ka mɔɔw karan nin le ra k'a fɔ o ye k'a gbɛleya. ³Ni mɔɔw dɔ ka mɔɔw karan fen were ra, min ni an Matigi Yesu Kirisita ta kuma saninmanw te kelen ye, walama min te ben ni Alapasiran ye, ⁴yerebonya le be o tigi ra, a te foyi lɔn; a be sɔɔri ke, ka kere lawuri kuma dɔɔn kosɔn, i ko kuma ta bana be mɔɔw min na. O le be na ni jangboya ye, ani kere, ani kumajuguw, ani miirijuguw, ⁵ani sɔɔri dablalariw. O mɔɔw hakiri cenna, o te can lɔn tuun; o be Alako ke naforɔninsira le ye.

⁶Ayiwa, can lo, Alapasiran ye naforɔba le ye, ni i ka i wasa don i ta sɔɔta ra. ⁷Sabu an si ma na ni fen ye an boro dunɔɓa ra, an fana tena seko ni fen ye an boro. ⁸O kosɔn ni an be an ta baro ni an ta fani donta sɔɔra, o ka kan ka an wasa. ⁹Nka minw b'a fe ka naforo caman sɔɔ, Setana be olugu nege, k'a to o yere ta negejuguw, ani o ta nege nacintanw be ke jan ye ka o mina, ka o cen, ka o halaki pewu! ¹⁰Sabu wari nege ye kojugu suguya bɛɛ lilin ye. Dɔw tugura wari nɔ fe fɔ ka na o yere lafiri, ka bɔ lanaya ra pewu, ka tɔɔ caman lase o yere ma.

Pɔli ta jagbeleyakumaw

¹¹Ayiwa, ele Timote, ele min ye Ala ta mɔɔw ye, ele ka kan ka bori nin kow ja, ka jija ka terreninya le pini, ani Alapasiran, ani lanaya, ani kanuya, ani mupuri, ani sabari.

¹²I jija ka kereɓuman ke, lanaya ta kere; janamanya banbari mina kosebe, sabu Ala ka i wele o le kama; i fana ka o seereyanuman fɔ, ka mɔɔw camanba ke i seerew ye.

^a5.18 Nin kuma fɔra Sariya 25.4; Korentikaw fɔlɔ 9.9; Matiye 10.10; Luka 10.7.

¹³ Ayiwa, Ala min be danfenw bee panamanya, ka ale ke an seere ye, ani Yesu Kirisita min kumana Ponse Pilati na na, ka can fo a ye, ¹⁴ ne b'a fo i ye k'a gbeleya ko i ye Ala ta cifoninw mara, no kana ye i ra, jarakiyoro kana soro i ra, fo ka taga se an Matigi Yesu Kirisita nalon ma.

¹⁵ Ni a nawagati sera, Ala yere le bena a lana.

Ale Ala kelenpe le be fen bee kunna.

An be ale togo le tando;

masaw bee ta Masa lo, ani matigiw bee ta Matigi.

¹⁶ Ale kelenpe le te sa ka ye.

A signin be noro min na, o noro bonyakojugu fe,

mogo si te se ka gbara a ra.

Mogo si na ma la a kan ka ye,

mogo si fana te se k'a ye.

Bonya ni sebagaya banbari ye ale ta le ye.

Amina.

Nafrotigiw ka kan ka min ke

¹⁷ Ayiwa, dununa naforo be minw fe, a fo olugu ye k'a gbeleya ko o kana waso, o kana o jigi la o naforow kan, sabu jigipuman te. O ye o jigi la Ala le kan, ale min be fen bee di an ma caman, janko an ye a diyabo.

¹⁸ A fo o ye ko o ye kopuman ke, o ta kewalepumanw ye caya; o ye mogo soro, ka o borofen doru di toru ma. ¹⁹ Ni o kera, o bena naforoba le soro o yere na sini, naforo min ka ni, min te cen; o sababu ra o bena panamanya soro soro.

Kuma laban

²⁰ Ayiwa, Timote, Ala ka min karifa i ma, i jija ka o mara ka na. Mogo be kuma fufafu minw fo, min ni lanaya sira te ben, i yere mabo o ra, ani o be sosorigbansan minw jate lonniya ye, k'a soro faninya lo. ²¹ Doru tugura o lonniya ko, fo ka na lanaya sira bla pewu.

Ayiwa, Ala ye nema aw ye.